

Z odborné literatury

Poršová-Dutoit I. Mužský hypogonadismus. Nedostatečná funkce mužských pohlavních žláz.

Praha: Maxdorf 2005. 193 stran. ISBN 80-7345-035-6.

Monografie se zabývá významnou částí endokrinologie a především andrologie, mužským hypogonadizmem, jednak z pohledu patofyziologie, ale i diagnostiky a terapie. Kniha má celkem 193 stran a je rozdělena do 5 hlavních oddílů.

První kapitola se věnuje anatomii a fyziologii mužských reprodukčních orgánů včetně úlohy hormonální. V další části se autorka zabývá abnormalitami testikulárních funkcí a jejich diagnostikou a diferenciální diagnostikou hypogonadizmu a infertility. Důležitou částí publikace je třetí kapitola o léčbě mužského hypogonadizmu. Zabývá se substituční terapií androgeny, jejich jednotlivými

mi formami a kontraindikacemi, dále možnostmi indukce spermatogeneze včetně praktických postupů a úskalími terapie u některých stavů, jako je opožděná puberta, diskordance mezi matričním pohlavím a pohlavními znaky, erektilní dysfunkcí a hypogonadizmem v průběhu stárnutí a dalšími. Závěrečné kapitoly jsou věnovány perspektivám terapie mužského hypogonadizmu a přehledu léků užívaných v andrologii.

Předností publikace je početná obrazová dokumentace a přehledné tabulky. Seznam zkratk a rejstřík jsou standardní součástí monografie.

Souhrnem lze konstatovat, že se jedná o velmi kvalitní a přehlednou

monografii, která shrnuje současné poznatky o mužském hypogonadizmu, poskytuje praktické údaje o diagnostice a terapii v této oblasti a zaplňuje určitou mezeru v publikacích s touto problematikou na našem trhu. Lze ji proto doporučit nejen andrologům a endokrinologům, ale i urologům a praktickým lékařům a lékařům před atestací z příslušných oborů.

*MUDr. Věra Olšovská
Endokrinologické pracoviště II. interní
kliniky LF MU a FN u sv. Anny
e-mail: vera.olsovska@fnusa.cz*

Doručeno do redakce: 7. 3. 2005

Novák M. Sonografická diagnostika náhlých příhod břišních. Praha: Maxdorf 2005. 265 stran.

ISBN 80-7345-020-8.

Kniha napsaná lékařem – chirurgem, je věnovaná možnostem využití ultrazvukové diagnostiky u pacientů s náhlými příhodami břišními. Publikace zřetelně dokumentuje dlouholetou zkušenost autora s využitím USG v chirurgické praxi a v dobrém slova smyslu i jeho nadšení pro tuto zobrazovací metodu. Přesto však je její vydání počinem nešťastným, i když se jedná o 265stránkové vázané vydání na kvalitním papíře, které obsahuje více než 550 obrázků a neméně tolik vysvětlujících schémat.

Kniha je členěna do jednotlivých kapitol podle chirurgické klasifikace

NPB, dle sdělení autora „jejím základem má být obrazová dokumentace a text se většinou omezuje na doprovodný komentář“. Roztřídění obsahu je přehledné, rozsah jednotlivých kapitol pak odráží zřejmě více vlastní zkušenost autora s využitím sonografie (např. 30 stran věnovaných apendicitidě, pouze 7 stran věnovaných úrazům břicha, minimální zjednodušené zmínky o možnostech dopplerovského vyšetření abdominální oblasti a podobně) než komplexně možnosti USG-metody.

I přesto si však čtenář neznalý této vyšetřovací metody udělá alespoň

teoretickou představu o jejích možnostech v denní praxi chirurgického oddělení.

Veškerá obrazová dokumentace je zde však výrazně nekvalitní, zvětšené rozostřené zrnité záznamy převzaté z videodokumentace prakticky znemožňují identifikaci patologických stavů. Dokumentace je bohužel tak špatná, že tytéž obrázky se zcela různými popisy by mohly zde být bez nadsázky opakovaně použity v různých kapitolách, aniž by si toho čtenář měl šanci všimnout.

Není jasné, pro koho byla tedy vlastně kniha vydána (sám autor v před-

mluvě upozorňuje, že nejde o učebnici sonografie). Kolegové, kteří tuto zobrazovací metodu neznají, se podle obrazové dokumentace nijak v metodě lépe orientovat nebudou, a naopak zkušení sonografisté výrazně posmutní při představě, jak autor zahodil tuto možnost na vydání kvalitní ultrazvukové literatury, kterou mu nakladatelství mohlo poskytnout.

Sonografických publikací vydaných českými autory je bohužel vel-

mi málo, takže jakákoliv další kniha je vždy vítána. Základem ale musí být především a jednoznačně kvalitní obrazová dokumentace, kterou již lze i v našich podmínkách bez potíží zajistit. Převzaté snímky z videa touto úrovní nikdy být nemohou.

Autor je určitě zkušeným sonografistou a nepochybuji o tom, že se psaní a kompletaci této knihy věnoval s velkým nasazením. Snad alespoň bude jeho osobní příklad výzvou pro

ostatní chirurgy, aby se i oni sami naučili využívat tuto zobrazovací metodu ve své praxi. K výuce si ale musí zajistit jiné zdroje.

*prim. MUDr. Eva Kotulánová
oddělení ultrazvukové diagnostiky
Kliniky zobrazovacích metod LF MU
a FN u sv. Anny, Brno
e-mail: eva.kotulanova@fnusa.cz*

Doručeno do redakce: 8. 2. 2005

www.vnitrnilekarstvi.cz